

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

Stapleton, Thomas

Antverpiae, 1595

12. Si secundùm carnem vixeritis, moriemini. 13. Si Spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39447

quam hic tonitru, magnus verborum strepi-
 tus: sed nec grando nec pluuia sequitur. Ho-
 minis impudentia maior est quam quae meis
 verbis exprimi queat. Supponit duo: vnum,
 negare nos per Spiritum Dei fieri Christianos. At-
 qui hoc tuum antecedens, Caluine, nemo
 Christianus negat. Sed turpissimum tuum
 conlequens cur meritò explodimus, iam le-
 ctor intelligit. Alterum, quòd horum homi-
 num fidem, qui audent sibi Spiritum Christi
 inhabitantem venditare, irridemus. Atqui
 non fidem, sed præsumptionem impiam, te-
 merariam, falsam, putidissima hinc cauilla-
 tione fundatam, non irridemus modò, vt
 stultitiae ac dementiae plenam; sed execra-
 mur quoque, vt multarum animarum pestem
 certissimam. Et haec est non philosophia mo-
 do, sed & Theologia nostra, qua turpissimos
 Caluini paralogismos, & diuinæ Scripturae
 deprauationes foedissimas, Dei beneficio de-
 prehensimus, aperimus, iugulamus.

- 11. Si secundum carnem vixeritis, moriemini.
- 13. Si Spiritu facta carnis mortificaueritis, vi-
 uetis.

Et hic locus valde perspicuus, illustris, & Bonorum
 efficacax, tum ad bonorum operum neces-
 sitatem & efficaciam demonstrandam, tum operum
 ad salutem necessitas.
 ad solius fidei iustificationem profligandam.
 Nam & dixerit ait, qui secundum carnem viuunt,
 morietur, quos propterea sola fides à morte
 eripere

eripere non potest; & non minus disertus
 dit, eos qui Spiritu facta carnis mortificant, id est
 qui secundum Spiritum ambulant, & opera
 spiritualia proferunt, victuros, seu vitam eter-
 nam adepturos; vt propterea ad vitam eter-
 nam consequendam bonorum operum es-
 cutio tum necessaria sit, tum efficax. Calu-
 nus ipse veritatem hanc orthodoxi amantibus
 ex parte & specie tenus profiteri ex locum
 dentia cōpulsus est. Sed in fauorem suum
 res totam Apostoli doctrinā mira cō-
 arte & astutia penit⁹ subuertit. Adhuc
 Apostolus comminationem, quo arius torpore
 omnem excutiat. Qua etiam probè resoluunt
 iustificationem fidei iactant sine Christi
 Quamquam sua ipsorum cōscientia plus iactant
 quantur: quia nulla est in Deum fiducia, vltimū
 & amor iustitiæ. Verum est quidem, nos solum
 misericordia iustificari in Christo; sed aque
 verum ac certum, omnes qui iustificantur, vocantur
 Domino vt dignè sua vocatione vivant. Dis-
 go fideles, nō in iustitiā modo, sed in sanctificationem
 quoque Christum amplecti, sicuti in vtriusque
 nobis datus est, ne mutila sua fide eum lateat.
 Hæc ille ad priorem versiculum. Quod
 posteriorem dicat, mox videbimus. Valde
 quippe artificiosè vtrumque tractat; quod
 que lupum auribus tenens, nec nullam veritatem
 dicere audeat, nec totam veritatem
 profiteri vult. Apostolo apertè contradicere
 formidat, suæ tamen hæresis caulam delat.

Pauli clar-
 rissima
 verba qua
 arte elu-
 dit Calui-
 nus.

exuone
 de usso
 Epistolæ
 2471021

incoluit. Vt Apostolo ipsique veritati ma-
 nifeste quadamtenus sermonem suum ac-
 commodaret, concionatur: *corporem hanc omnem*
per me excuti, probè eos refelli qui iustificationem si-
de uolunt sine Christi Spiritu, ubi suos propitiis
propugile visus est; denique à suis iustorum con-
ceptis redargui, qui sine amore iustitiæ fiduciam
concupiunt. Hæc contra eos, qui secundum carnem
 uiuunt, quasi ex Apostoli sententia conciona-
 tur. Vt tamen illis parcat, totam in eos A-
 postoli sententiam non pronunciat. Aposto-
 lus ait huiusmodi *mortuos*, id est, nullam
 apud Deum salutem consequuturos. Hoc
 Caluinus sibi tacendum putauit, ne vitam se-
 cundum carnem, id est, vitam peccato deditam,
 & bonis operibus vacuam, nimium contra
 suos, in sola fide salutem sibi pollicentes,
 pregrauaret. Satis habuit eos verbis duriti-
 culis excipere, & quasi homines *pigros*, *ab-*
surdos, & paruim consideratos redarguere: *mortem*
 illis certò imminetem proponere supersedit.
 Sic ubi aliquid pro veritate dicere uideretur,
 nec illam totam dicit, &, quod in ea præci-
 puum erat, alto silentio inuoluit. Et hoc co-
 tum est quod pro vera Apostoli sententia di-
 cere uoluit. Quod tamen exiguum, ne suam
 ac tuorum causam læderet, quam hoc in loco
 plurimum laborare & fatiscere uidebat, eius
 patrocinium studiosè aggreditur. *Verum (in-*
quit) est nos sola Dei misericordia iustificari in
Christo. Quod ad primam illam iustificatio-

Pauli ver-
 ba primū
 miuigat &
 extenuat.

Techna
 Caluina-
 na.

Pauli ver-
 ba cona-
 tur elude-
 re.)

nem

nem seu iustificationis exordium attinet, verum est, & quoad illius iustificationis causam propriam & efficientem. Nam causa ad illam necessariò disponens in adultis, multa alia requirit, fidem, pœnitentiam, charitatem, spem veniæ, odium peccati, propositum novæ vitæ, & his similia. Ita illa Calvinus propositio multa modificatione indiget. Deinde, de hac iustificatione Apostolus hic loquitur, quia ipsis iam iustificatis loquitur eosque docet quid illis necessariò facerent incumbat, ut iustificationem, vitam, ac libertatem adeptam conferuent, & ne semel iustificati nihilominus moriantur. Ait enim *secundum carnem vixeritis, moriemini*. Hæretur adhuc Calvinus propositio ad Apostolum hoc loco sensum prorsus impertinens esse. *dicimus reliqua: Sed æquè & istud verum est, quod dicitur, omnes qui iustificantur, vocati à Deo digne sua vocatione vivunt.* Non solum ad hoc vocantur, & invitantur, quasi ad rem honorabilem, & vocatione Christiana dignam, sed enim tendit Calvinus oratio ab Apostolo (ubi bis valde diuersa) sed sub periculo damnationis æternæ illis iniungitur, ut *secundum carnem non vivant, sed secundum spiritum; ut desideria carnis non sequantur, sed legis mandata, quæ tota spiritualis est, obedientes seruant: utpote certò morituri si illud pertrant, & certò victuri si istud præstet.* Verumque enim hoc hic locus dicit. Tenentur

Pauli verba iterum extenuat.

nunc quantum Calvinus ab Apostoli sententia recedat, & quantopere illam extenuaverit, ut solius fidei iustificationi ac saluti hoc in loco gravissimè periclitanti succurreret.

Videamus reliqua: *Discant ergo fideles, non in iustitiam modò sed in sanctificationem quoque Christum amplecti, sicuti in vtrumque finem nobis datus est, ne mutila sua fide eum lacerent.* Qui in Caluini dogmatibus ac technis versatus non est, prorsus iudicaret, Calvinum hoc loco dicere, non solum iustitiam Christi ad remissionem peccatorum nobis imputatam fide amplectendam esse, sed eius quoque sanctificationem retinendam esse; quam Spiritus eius gratia in regeneratis operatur, ut sic non *secundum carnem viuamus*, quia in vtrumque finem nobis datus est, tum ut eius iustitia ad remissionem peccatorum nobis imputaretur, tum ut per regenerantem gratiam Spiritus eius participes facti, innocentiam & sanctitatem vitæ retineremus. Sed Caluini sensus longè alius est: & ita loquitur, ut à suis quidem intelligatur, alios verò lectores verbis ambiguis prorsus ludificet, & naso suspendat ad unco. Caluini enim vera sententia est, Christum nos in sanctificatione amplecti debere, non solum in iustitiâ, quia non solum Christi iustitia qua pro peccatis nostris Deo satisfecit, sed etiâ tota eius sanctificatio, tota eius obedientia, puritas, integritas, nobis per

G g fidem

Caluini
rectum &
mellitum
venenum
expandi-
tur.

Techna
Caluini-
na.

fidem illam apprehendentibus imputatur. Propterea adiecit (quod sui bene intelligit) *ne mutila sua fide Christum lacerent*: id est, ne iustitiam quidem Christi quoad peccatorum remissionem fide apprehendant, sanctificationem autem & totam Christi puritatem, ex qua illis imputata iusti coram Deo habeantur, eadem fide non apprehendant. Hoc suos fideles monet Calvinus ut discant & attendant, & sic hæc Apostoli verba minus timeant, quibus dicit, *Si secundum carnem vivatis, moriemini*. Christi quippe sanctificationem, qui secundum carnem non vixit, & (ut paulo antè dixit) cuius obedientia nobis acceptatur, ut sic legi satisfiat, nosque pro iustis conentur, si fide apprehenderint, futurum esse ut non moriantur, sed vivant. Illam autem, quam dixi, Calvinus sententiam, nos Christum in sanctificationem amplecti, sicuti hic loquitur, adeoque per Christum sanctificari, quia eius sanctitas & puritas nobis imputatur, ipsius Calvinus veram & genuinam esse, hæc eius alibi verba docebunt. *Quare* (inquit) *fide iustificamur? Quia fide apprehendimus Christi iustitiam, qua vna Deo reconciliamur. Hanc verbè apprehendere non possis, quin & sanctificationem simul apprehendas. Datus est enim nobis in iustitiam, sapientiam, sanctificationem, redemptionem. Nullum ergo Christus iustificat, quem non simul sanctificat. Vis ergo iustitiam in Christo adipisci? Christum autem non possideas oportet. Possidere autem non potes, quam*

Ad huius
cap. ver. 4.

Institut.
lib. 3. cap.
16. num. 1

sanctificationis eius particeps : quia in frustra
 accipi non potest. Quum ergo hac beneficia, non nisi
 seipsum erogando, fruenda nobis concedat, vtrumq;
 simul largitur; alterum nunquam sine altero. Hæc
 Calvinus. Tenemus nunc quid sit iuxta Cal-
 vinum, Christum in sanctificationem amplecti, ne
 mensura sit fides nostra : nimirum, vt eius sancti-
 ficationem fide apprehendamus, sicuti iu-
 stitiam apprehendimus. Vtrumque autem
 dat, non per aliqua dona nobis inherencia,
 sed seipsum nobis erogando : quem fide totum
 apprehendendo totum nostrum facimus,
 totum possidemus, vt sic iusti ac sancti co-
 ram Deo habeamur. Quod ergo Apostolus
 hic dixit, si secundum carnem vixeritis, moriemini,
 secundum Calvinum sic intelligi debet : Si
 Christi sanctificationem & puritatem, qui
 secundum carnem non vixit, fide non am-
 plectimini, vt fides vestra integra sit, nõ mu-
 tula, moriemini. Proh Deum immortalem!
 Quid est diuinam Scripturam sacrilega au-
 dacia, scientem ac volentem, ludibrio expo-
 nere, si hoc non est? Quid est impostorem
 nefarium agere, si hoc non est? Quid est in-
 nequaria & astutia circumuenire, si hoc non est?
 Declamandi hic locus non est. Relegantur
 que prius tam sancte concionari videbatur,
 & attendatur in qualem & quam foetidum
 fumum totum resoluitur, ac postremo ab
 Apostoli sententia quàm longè lateque dis-
 celsit.

Pauli ver-
 ba in sēta
 Caluini.

Verbi Dei
 corrupte-
 la sacrile-
 ga.

Ephes. 4.

Nunc ut ad alterum huius textus verficulum, *Si autem Spiritu facta carnis mortificaveris, viueris*, lectorē ludat, & diuinæ Scripturæ verba corumpat, videamus. Ita (inquit) temperat Apostolus sententiam, ut non deiciatur. *num p̄ys, qui sibi multa adhuc infirmitatis conueniunt sunt.* Nempe visus Caluino Apostolus est priori verficulo nimis rigidus ac severus dicens: *Si secundum carnem vixeritis, moriemini.* Caluino adhuc carnali, & sub lege positus vox illa legē, mandatū, & comminationem sonans, dura, rigida, & aspera visa est. Vnde ergo nunc Apostolum in his verbis hanc sententiam suam temperare: idque ne forte Calvinistis, sola fide vitam sibi pollicentibus secundum carnem viuere assuetis, animos ad verba deijcerent. Quomodo ergo sententiam hanc temperat Apostolus? Nam (inquit) utcumque peccatis sumus adhuc obnoxij, nihilominus vitam nobis promittit, modo carnis mortificanda studium prosequamur. Neque enim excelsit querit carnis interitum, sed tantum eniti nos ad domandas eius libidines. Nonne præclara Caluini oratio est? præclarus commentarius. Nonne iterum sciens ac volens cauteritate conscientia Scripturam Apostolicam deprauat? Nonne sensum verbis Apostolicis prorsus contrarium adfert? Apostolus dicitur: *Si secundum carnem vixeritis, moriemini.* Minime ait Caluinus; & serpentis antiqui vocem imitatus, *Nequaquam*, inquit, morte moriemini.

Falsus
Caluino
nimis ri-
gidus ac
seuerus.

Cal. cau-
geriata
conscien-
tia Apo-
stolum
deprauat.

Gen. 3.

Vicarius

namque peccatis estis obnoxij, nihilo tamen minus
 rueris: & vitam hic in presentibus verbis pro-
 mittit Apostolus, modò carnis mortificandæ studium
 prosequamini. Sed quid si hoc studium non
 succedat? Quid si boni desiderij effectus non se-
 quitur, quia impar facultas est, nec reperimus in
 vobis quod optandum erat, sicuti nuper de ipso
 Paulo dixerat? Salua res est, ait Calvinus,
 modò studium adhibeas. Non enim exacte re-
 quirit carnis interitum, sed tantum eniti nos iubet
 ad demandas carnis libidines. Nimirum (quod
 Beza apertis verbis dixit) vt reluctetur quidem
 spiritus, sed non vincat. Itaque quantiscunque
 sceleribus ac flagitijs de facto contamine-
 mini, modò studium virtutis non deponatis, id
 est, malletis illa scelera ac flagitia non per-
 petrare, & cum aliquo Dei timore & peccati odio
 illa perpetratis, (sic enim & nuper dixerat) id
 est, si non ad extremam impietatem prola-
 bami, de qua scriptum est, Impius, quum in
 profundum venerit, contemnet, adhuc vita viuetis:
 quia hunc tantum pium conatum, eniti ad
 demandam carnem, non autem ipsam peccati
 victoriam, non interitum carnis exacte requirit.
 Patitur Apostolus adhuc vinere & vigere in
 vobis peccatum, modò ex parte vestra aliqua
 semper maneat pugna, aliquod studium pie-
 tatis. Sic paulò antè dixerat, Nulla est in Deum
 fiducia, vbi non est amor iustitia. Amore iustitiæ,
 studium virtutis dicit, non ipsam iustitiam,
 aut virtutis opus. Hæc est tota Caluini aperta

Suprà ad
 Rom. 7.
 vers. 19.

Suprà ad
 Rom. 6.
 vers. 10.

Suprà ad
 Rom. 7.
 vers. 19.
 Prou. 18.

Suprà ad
 Rom. 8.
 vers. 12.

Techna
Caluiniana.

& nuda sententia, quam ille (more suo) homo fallendi peritissimus, paucis & concile proferre voluit, vt eius turpitudine minus adueteretur, totaque oratio magis honesta videretur. Nunc autem tota eius sententia penitus introspecta, & in lucem extracta, manifestat eius impietatem (quam etiam alio in loco patefecimus) & praesentis loci execrabilem corruptionem quis non videt? Apollolus quippe non de studio aut conatu aut amore tantum iustitiae loquitur, eoque inani & impossibili, qualem Calvinus fingit; sed de effectu & interitu atque victoria peccati loquitur. *Non quidem carnis interitum exacte requirit*, (vt Calvinus vafre loquitur) id est, totius concupiscentiae extinctionem (ad hanc quippe penitus extinguendam, sopiendam, perimendam, perpetua est iustorum in hac vita pugna & lucta, quae non nisi in altera vita suum effectum & plenam victoriam consequetur) sed *operum carnis interitum* Apollolus exacte exigit. Non dicit, Si carnem mortificaueritis (in quo fallit lectorem Calvinum) sed dicit, *Si facta carnis, τας πράξεις τῆς σαρκος* (quae actiones corporis Beza vertit) mortificaueritis, viuetis. Eadem autem sunt facta carnis, & opera carnis, seu actiones corporis, in Scriptura Euangelica: pro eodem, inquam, vsurpantur.

Calvinus pro operibus carnis carne substituit.

Mat. 16.

ἔργα τῆς σαρκὸς καὶ πράξεις τῆς σαρκός. Reddunt unicuique secundum opera eius; κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Coloss. 3.

Ἔξτε τὸν ἀνθρώπον τὸν παλαιόν, ὃν ἐποίησεν ἡ φύσις.

Confitentes & ^{Act. 19.}
 annuntiantes actus suos; τὰς πράξεις αὐτῶν. Quæ
 igitur facta carnis, seu opera carnis, seu quos
 actus corporis mortificandos Apostolus in-
 telligat, ipse nos docebit. *Manifesta* (inquit) ^{Gal. 5. 19.}
 sunt opera carnis, fornicatio, immunditia, luxuria,
 ebrietas, seruitus, veneficia, inimicitia, contentiones,
 emulaciones, ira, rixa, dissensiones, secta, inuidia, homici-
 dia, ebrietates, comessationes, & his similia; quæ qui
 agunt, regnum Dei non consequentur. Hæc sunt facta
 carnis, quæ si mortificauerimus, viuemus. Hæc facta
 carnis penitus in nobis occidenda sunt, &
 horum interitum exactè Paulus requirit, vt
 coram Deo viuamus. Non satis est eniti ad ista
 educenda, aut studium ad illa mortificanda ad-
 ferre, sed cum effectu illa mortificanda sunt,
 penitusque perimenda, vt coram Deo viuamus.
 Non debemus huiusmodi peccatis esse
 obnoxij, vt Calvinus permittit, quia qui talia
 agunt, regnum Dei non possidebunt, non viuent,
 morte morientur: quicquid serpens Calui-
 nus blandè in contrarium suggerat; vt sicut
 serpens seduxit Euam blando illo sermone,
 Nequaquam morte moriemini, sic ille suos lecto-
 res seducat blandis illis verbis: Vtunque pec-
 catis sumus obnoxij, nihilo tamen minùs vitam no-
 bis promittit, modo carnis mortificanda studium
 prosequamur. Hi sunt seductoris Caluini dulces
 sermones & benedictiones, quibus seducit corda in-
 nocentium. Apostolus vitam promittit, ipsa
 facta carnis, ipsa peccata quæ ex carne oriun-
 tur,

Calvinus
 serpenti
 diabolo si
 millimus.

Rom. 16.

Pauli do-
ctrina &
Caluini
corrupte-
la obser-
uanda.

tur, penitus occidentibus & mortificationibus
non autem desideria huiusmodi peccatorum
occidere tota vita conantibus, ipsaque in-
terim peccata perpetrantibus, & qui illis per-
petuò obnoxij sunt. Mortificandi verbum
hoc loco, *δαπαρῆς*, propriè occidere & morti-
tradere significat, in quo sensu tum in Evan-
gelio semper (Matth. 26. ver. 58. & 27. ver.
1. Marc. 14. ver. 1. Luc. 21. ver. 16.) tum apud

2. Cor. 6
9.
Paulum alibi accipitur: *Vt castigati sed non mor-
tificati: ὡς παιδεύομενοι καὶ μὴ δαπαρῆσθαι.* De
vera igitur morte veròq; interitu operū car-
nis loquitur hic Apostolus, in quo consistit no-
uitas & sanctificatio nostra inchoata. Audia-
mus Augustinum hæc Pauli verba sapienter
explicantem. Citato toto hoc loco quem

Serm. 13.
de verb.
Apost.
nunc tractamus: *Hoc (inquit) est opus vestrum in
hac vita, actiones carnis Spiritu mortificare, quod est
affligere, minuere, frenare, interimere. Quam multo
enim proficientes non iam delectantur qua antea delecta-
bant! Quando ergo delectabat & non consentirebat,
mortificabatur: quia iam non delectat, mortificatio est.
Calca mortuum, transi ad viuū. Calca iacentem, res-
sige cū resistente. Mortua enim est vna delectatio, sed
viuit altera; & illā, dum non consentis, mortificas: cum
cœperit omnino non delectare, mortificasti. Hæc est vita
nostra, hæc est militia nostra. Hic est huius loci
sensus germanus, hæc doctrina saluberrima:
quam verisimili sua blanditie hostis pietatis
Calvinus penitus eludere & inanem reddere
voluit. Facta carnis, à quibus omnes iusti
abstinent,*

Caluini
erres.

stinet, vertit in desideria, quibus nemo iustus caret; & ipsam mortificationē actu præstandam, in mortificandi studium ac conatum inefficacem. Hæ eius artes sunt.

14. *Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, hi filij Dei sunt.*

Probatio eius est quod proximè præcessit. Ne enim quis, audito quòd Spiritu ^{Carnis facta mortificandi facultas.} facta carnis mortificare oportet, vel id sibi difficile existimaret ex ignavia, vel id se suis viribus præstare posse putaret ex præsumptione, utriusque malo occurrit Apostolus, docēs nec humanis viribus id fieri, sed Spiritu Dei; nec Dei Spiritu carere posse, qui filij Dei sunt. Certa enim filiorum Dei nota, certa felicitas, & Dei erga eos dignatio est, ut Spiritum Dei habeāt, atque ab eo in carnis mortificatione perpetuò agantur, id est, adiumentur; atque ita adiumentur, ut ipsi agant quoque, & agenti eos gratiæ libera electione vel cooperentur, (ut in sermone præallegato prolixè & copiosè hunc locum pertractans docet S. Augustinus) vel etiam ab agente gratia deficiant ad seipsos, ut idem docet Augustinus alibi.

Calvinus hunc etiam locum nefariè corrumpit, & scopum ac sensum Apostoli esse ait, *ut his verbis fideles animentur ad indubiã salutis suæ fiduciam.* Atqui de hac fiducia nihil habemus toto hoc capite disputavit Apostolus.

G g 5 Et

Serm. 13. de verb. Apostoli. In enchirid. c. 64.

Calvini corruptela ex ipso probatur Calvino.